DSE3-B : मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा स्थूल इतिहास : प्रारंभ ते इ.स. १६००

सत्र ६

उद्दिष्टे (Objectives)

1. विद्यार्थ्यांना इ.स. १६०० ते १८१८ या मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा स्थूल इतिहास, तसेच शिवकाल व पेशवेकालातील सामाजिक-सांस्कृतिक पार्श्वभूमीची ओळख करून देणे.
2. संत साहित्य, पंडिती व शाहीरी वाङ्मय तसेच बखर साहित्य यांच्या स्वरूप, प्रेरणा, प्रवृत्ती आणि वैशिष्ट्यांचा अभ्यास करून साहित्यिक परंपरेची समज विकसित करणे.
3. मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयातील प्रमुख साहित्यिकांचा (संत तुकाराम, संत रामदास, मुक्तेश्वर, मोरोपंत, होनाजी बाळ इ.) योगदानात्मक अभ्यास घडवून विद्यार्थ्यांमध्ये संशोधनपर दृष्टी विकसित करणे.

अपेक्षित परिणाम (Expected Outcomes)

1. विद्यार्थी मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा ऐतिहासिक विकास आणि त्यामागील सामाजिक-सांस्कृतिक संदर्भ स्पष्टपणे समजावून सांगू शकतील.
2. विद्यार्थी संत, पंडिती, शाहीरी आणि बखर वाङ्मयातील फरक, वैशिष्ट्ये आणि साहित्यिक मूल्ये ओळखू शकतील.
3. विद्यार्थी प्रमुख साहित्यिकांचे योगदान विश्लेषित करून संशोधनपर प्रकल्प व क्षेत्र कार्य यामध्ये सक्रिय सहभाग घेऊ शकतील.

मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा स्थूल इतिहास : इ.स. १६०० ते इ.स. १८१८

१. शिवकाल आणि पेशवेकालातील वाङ्मयनिर्मिती

या कालखंडातील सामाजिक आणि सांस्कृतिक पार्श्वभूमी

संत तुकाराम : वाङ्मयनिर्मितीचे स्वरूप

संत रामदास : वाङ्मयनिर्मितीचे स्वरूप

२. पंडित आणि शाहीरींची वाङ्मयनिर्मिती

पंडिती वाङ्मय : स्वरूप, प्रेरणा, प्रवृत्ती आणि वैशिष्ट्ये

मुक्तेश्वर, वामनपंडित, रघुनाथपंडित, मोरोपंत

शाहीरी वाङ्मय : स्वरूप, प्रेरणा, प्रवृत्ती आणि वैशिष्ट्ये

अनंतफंदी, परशराम, रामजोशी, प्रभाकर, होनाजीबाळ

३. बखर आणि गद्य वाङ्मयनिर्मिती

बखरवाङ्मय : स्वरूप, प्रेरणा, प्रवृत्ती आणि वैशिष्ट्ये

सभासदांची बखर, शिवछत्रपतींचे समग्रात्मक चरित्र, शिवदिग्विजय, पानिपतची बखर, भाऊसाहेबांची बखर

आज्ञापत्र

४. संशोधनपर प्रकल्प / क्षेत्र कार्य (प्रकरण १, २ आणि ३)